

Může být ODS sexy pro "liberály"?

02.února 2006 Karel Křivan

Existuje mezi nerozhodnutými voliči skupina, kterou by bylo možné oslovit jako celek, aniž by ODS ohrozila tímto „zájmem“ svoje postavení u rozhodnutých sympatizantů? Určitě ano. Zvláště pražská média ráda přetřásají myšlenku, že jsou „volní“ liberálové. Méně se pak již zabývají tím, kdo tito liberálové jsou a zda je vůbec možné je oslovit jako celek.

Jiná otázka je, zda vynaložené úsilí věnované na získání takové skupiny se může efektivně vrátit v podobě nárůstu hlasů. Jedno je jisté: kamsi zmizeli z průzkumů veřejného mínění voliči Unie svobody. Někteří přešli k ODS, část se jich roztrousila po menších neparlamentních stranách, větší část vyčkává.

Potenciál získat bývalé voliče i sympatizanty „liberální“ strany mají noví Zelení vedení Martinem Bursíkem. Zejména ve městech a mezi mladšími lidmi je dost takových, kteří uvítají „nové tváře“ a zdůraznění jiných témat než jsou ekonomická a sociální. Zvláště, když obě témata se jich zatím přímo nedotýkají. Také atmosféra „není koho volit“ může správně vedené kampani Zelených napomoci. Pro zjednodušení můžeme říci, že existuje v Česku skupina voličů, kteří by uvítali méně „řádu a pořádku“ a více „svobody a individualismu“. Současně Paroubkův typ politiky je odpuzuje, o lidovcích nemluvě.

Velká „lidová, neelitní“ strana jakou je ODS, musí vždy akcentovat většinová témata ve společnosti. Tak automaticky vzniká prostor pro ty, kteří se soustředí na užší, skupinový zájem. Na jednotlivosti zaměřená politická skupina může důsledněji bránit konkrétní témata a současně si může dovolit ignorovat velké skupiny voličů, jejichž získání je pro vítězství ve volbách nezbytné. Je-li vaší ambicí získat více než 5 %, vedete jinou kampaň, než potřebujete-li získat více než 30 %.

Kultivace hodnotové tváře

Chce-li ODS vyhrát volby dominantním způsobem, musí kromě své stranické, organizační tváře nabídnout účinněji i svoji „hodnotovou“ tvář. Kromě propočetů (které jsou pro vítězství nezbytné a klíčové), musí představit i celkovou myšlenkovou vizi společnosti. Ucelený propojený názor na základní otázky individuální i národní existence, bezpečnosti a prosperity. Chce-li ODS, aby ji volilo více než 30 % účastníků voleb, je nezbytné nabídnout lidem „pestrých názorů“, aby si našli důvod, proč dát přednost cestě po modré.

Nejde tedy o to, aby ODS byla více liberální, ale aby „liberály“ neodrazovala. Jsou to lidé nestálí, nevěrní, ale i oni mohou rozhodnout, jak velká bude mezera mezi volebním výsledkem ODS a ČSSD. A současně jejich vliv v médiích je nesrovnatelně větší, než je jejich počet ve společnosti. Samozřejmě, že pro ODS by bylo příjemnější, existovala-li by relevantní menší strana, která by byla méně všehoschopnou stranou moci (Unie svobody) a více stranou hodnot. Za dané situace ale nezbývá, než se zamyslet, jak získat dosud bezprizorní „unijní“ hlasy.

ODS se na svém listopadovém kongresu viditelně otevřela názorům, které nejsou přímo „stranické“, ale které se pohybují ve stejném myšlenkovém prostoru, do jakého by po vítězných volbách směřovala ODS českou společnost. ODS potřebuje tuto vůli po pohybu, otevřenosti a změně lépe prodávat svým spoluobčanům. ODS se může více představovat jako prostor, ke kterému je možné se přiblížit, v kterém je možné se svobodně pohybovat, který uvítá, bude-li rozšiřován, zušlechťován. Bude-li ODS více „myšlenkou, příležitostí“ může vyniknout její sexapeal oproti zatím funkcionářskému a striktně účelovému stylu socialistů.

Nutná je pestrost

Voliči menších stran mají rádi „pestrost“. Obávají se, že u velké strany tuto „pestrost“, smysl pro jednotlivosti, detail, není možné prosadit. Uvidí-li u ODS, že v případě myšlenkové potence se velikosti není třeba bát a současně větší prostor umožňuje naopak smysluplnější, kvalifikovanější diskusi a tím i rozumější řešení, mohou ztratit důvod podporovat „malé“, jen proto, že jsou „jiní“ než „velcí“. Odlehčení, schopnost seberonie, myšlenková různorodost, ucelený koncept a svoboda jako priorita může přivést na modrou ty, kteří se zatím této cestě vyhýbali.

Mezi nerozhodnutými voliči bychom našli jistě i jiné skupiny, než jsou „sirotci“ po malých „liberálních“ stranách. Ale „sirotci“ jsou zajímaví mimo jiné tím, že svoje zastoupení v parlamentu v podobě ODA nebo US vždy měli. Jsou tedy minimálně zvyklí o svojí volební účasti přemýšlet. A Občanská demokratická strana je jim svým programem rozhodně nejbližší ze zbylých parlamentních politických stran. Těch jejich pět až šest procent může rozhodnout volby.